Sinová věta

Alča Skálová

Věta. (Sinová věta) *Pro každý trojúhelník ABC s vnitřními úhly α, β, γ, stranami a, b, c a poloměrem kružnice opsané R platí*

$$\frac{a}{\sin\alpha} = \frac{b}{\sin\beta} = \frac{c}{\sin\gamma} = 2R.$$

Úlohy na zahřátí

Příklad 1. Mějme trojúhelník ABC, průsečík osy úhlu ACB se stranou AB označme P. Dokaž, že $\frac{|AP|}{|BP|} = \frac{|AC|}{|BC|}$.

Řešení. Použijeme sinovou větu na „sousední“ trojúhelníky APC a CBP:

$$\frac{|AP|}{\sin\frac{\gamma}{2}} = \frac{|AC|}{\sin|\sphericalangle APC|} \qquad \text{a} \qquad \frac{|BP|}{\sin\frac{\gamma}{2}} = \frac{|BC|}{\sin|\sphericalangle CPB|}.$$

Jelikož ovšem $|\sphericalangle APC| = 180° - |\sphericalangle CPB|$, je $\sin|\sphericalangle APC| = \sin|\sphericalangle CPB|$ a dokončení úlohy je již pouze otázkou vyjádření z předchozích rovnic.

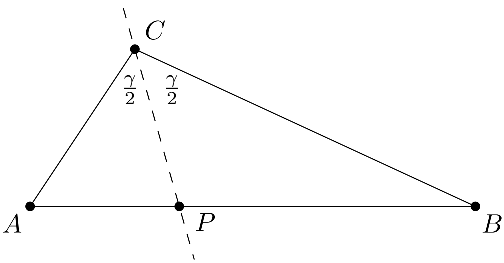

Příklad 2. Je dán trojúhelník ABC, střed strany BC označme M. Nechť na straně AB leží bod P. Označme Q průsečík AM a PC. Dokaž, že $|CQ| = |AB|$ právě tehdy, když $|AP| = |PQ|$.

Příklad 3. Mějme rovnostranný trojúhelník ABC, jeho střed označme S. Na straně AB leží bod D takový, že $|AS| = |AD|$. Postupně označme E a F průsečíky přímky DS s AC a BC. Dokaž, že $|DE| = |EF|$.

Úlohy střední až těžké

Příklad 4. (netradiční) V pevném úhlu XVY „plave“ tětiva konstantní délky d s konci A (na polopřímce VX) a B (na polopřímce VY). Dokaž, že každá kružnice opsaná trojúhelníku ABV se dotýká jedné pevné kružnice.

Příklad 5. V rovnoběžníku $TUVW$ jsou na stranách TU a UV po řadě body X, Y tak, že $|TX| = |VY| > 0$. Přímky TY a VX se protínají v bodě P. Dokaž, že P leží na ose úhlu VWT.

Příklad 6. Mějme tětivový čtyřúhelník $ABCD$ s průsečíkem úhlopříček P. Dokaž, že platí

$$|AP| \cdot \sin\alpha + |CP| \cdot \sin\gamma = |BP| \cdot \sin\beta + |DP| \cdot \sin\delta.$$

Příklad 7. V trojúhelníku ABC označme M střed strany BC a T průsečík tečen v bodech B a C ke kružnici opsané trojúhelníku ABC. Dokaž, že potom $|\sphericalangle BAT| = |\sphericalangle MAC|$. Přímka AT je takzvaná *symediána.*

Příklad 8. Uvažujme konvexní čtyřúhelník $ABCD$, jehož strany AB, BC a CD jsou stejně dlouhé a který není lichoběžník.[1] Označme S průsečík jeho úhlopříček. Dokaž, že $|AS| = |SD|$, právě když $|\sphericalangle BAD| + |\sphericalangle ADC| = 120°$.

(MKS, ročník 28)

Příklad 9. Je dán trojúhelník ABC. Buď S střed strany AB a H ortocentrum $\triangle ABC$. Přímka p je kolmice na SH procházející bodem H. Její průsečíky s přímkami AC, BC označme P, Q. Dokaž, že $|HP| = |HQ|$.

Příklad 10. Je dán rovnoramenný trojúhelník ABC ($\alpha = \beta = 50°$). Na straně AB nalezněme bod K tak, že $|\sphericalangle ACK| = 50°$, dále sestrojme bod L na straně BC tak, aby $|\sphericalangle CAL| = 30°$. Urči $|\sphericalangle ALK|$.

Příklad 11. Mějme konvexní pětiúhelník $ABCDE$ se všemi stranami shodné délky a. Průsečík úhlopříček AD a EC označme S. Víme, že $|\sphericalangle ASE| = 60°$. Dokaž, že dvě strany $ABCDE$ jsou rovnoběžné. (MEMO 2011, Mišo Szabados)

Příklad 12. Je dán tětivový čtyřúhelník $ABCD$. Označme P, Q, R paty kolmic z bodu D postupně na BC, CA, AB. Dokaž, že $|PQ| = |QR|$ právě tehdy, když se osy úhlů $\sphericalangle ABC$ a $\sphericalangle ADC$ protnou na AC. (IMO 2003)

Literatura a zdroje

Přednáška čerpá převážně ze staršího příspěvku Tomáše „Šavlíka“ Pavlíka.

[1] Neboli žádné dvě jeho strany nejsou rovnoběžné.